

поръ какъ: А егиди китени свато'и, Ево иматъ три месеци дана, Кѣ ядите и кѫде шете. *M. 59.* Ево имамъ за деветъ години, Кѫде лежамъ болно на постеля. *M. 88. с)* когда, если или коли посль риторич. вопросъ съ отрицат. смысломъ: Како, Симонъ, я да не си плача, Како добро, да не рона сѫлзи! Кѫде клюкастъ царски капиджии, За да одишъ на войска царе'а? *M. 65. д)* если: „Ке ти удра жѣлта боздогана, Ке ти удра мегю цѣрни очи“. Пакъ му велить него'а бѣрза коня: Кѫде са, каашъ тука да ме удришъ, Обзѣрни сѣ назодъ да го (Секула Детеңце) видишъ“. *M. 142. е)*? переводится дѣспричастiemъ: А тая (Невѣста-та) три пѣти сѣ кланять на татка ъи кумотъ, и ходить на стѣрна, кѫде често сѣ кланять (гувентъ). *M. р. 520.* Кѫдѣ гоđѣ нар. какъ нибудь: Не и дете кѫде годе, Ток'и бѣлекъ на земля-та, Кѫде стое, слонце грее. *M. 385.* (здѣсь: какой-нибудь). Кѫдѣ да нар. относ. обобщ. гдѣ (бы) ни; куда (бы) ни: Ела, ела мой къосеме, Кѫд'си да си, тук' да дойдешъ На ови вѣтки бачила, Край тая бѣла Дунева! ^а *M. 205.* Кѫдѣ да є нар. неопр., обобщ. Гдѣ-бы ни было; куда-бы ни было; гдѣ-нибудь; куда-нибудь: Палец-отъ велить: айде да крадиме! Казалец-отъ велить: кѫде? Големи-отъ: кѫде да и. *M. 672.* Кѫдѣ ка', кѫдѣ какъ нар. относ. обобщ. гдѣ-бы ни; куда бы ни: Иванчо дума Драганки: Драганке, сестро Драганке, Кѫдѣ какъ съмъ та проводилъ, Все ми работа завѣрши; Хайде ма и сега послушай И ми работа завѣрши. *D. 19, 7—12.* Кѫдѣ то нар. относ. гдѣ; куда: Охъ, не могъ веселъ да свирѣ Тамо, кѫдѣто дрънчѫтъ окови. *Вазовъ. До кѫдѣ 1)* нар. вопр. докуда, докудова. 2) нар. относ. до куда, до кудова: Тук' до кѫде имаме роднина, Да каните гости, приатели. *M. 146. 3)* союзъ врем. пока, покуда, покудова: и сѧ не грижи, татко лъо, До кѫд' є млада Тодорка. *M. 86.* Къмъ (Кунъ) Кѫдѣ нар. вопр. въ какомъ направлениі (заключ. вопросъ гдѣ или куда): Къмъ кѫде са Черкешлиски пѣтища? *Ч. 311.* Пареградски-тѣ Българи виждаха убийственни-тѣ разногласия въ Екзархия-та камъ кадѣ водить. *L. D. 1876 р. 12.* Не кажви ми кой ми ѕ попленалъ, Тук' кажи ми кунъ кѫде отиде. *M. 192.* На кѫдѣ нар. вопр. въ какомъ направлениі (заключ. вопросъ гдѣ или куда): За гробътъ ми, стара майко, Не дѣй пита на кѫдѣ й. *L. D. 1876 р. 157.* Дружина вѣрина, зговорна! Кой на кѫде е да доде, Да земи тешко имапи. *M. 166.* Назадъ му рѣцѣ вѣрзаль, Чи го напретъ конь караше. На кѫде го караше? По кади, по запти. *M. 92.* А бре Калио, бре, на кадѣ та носать вихрите посрѣдъ ноющъ? *З. 97.* На кѫдѣ-то нар. относ. въ какомъ направлениі (заключ. вопросъ гдѣ или куда): И тѣй рѣкохъ да потѣглї на кѫдѣто ми виждать очите изъ онзи островъ. *X. II, 12.* Закопай мя, че тоги връви на кѫдѣ-то щечь. *P. 135.* На кѫдѣ-то и да нар. относ. обобщ. въ